ROK VII

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 2

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 STYCZNIA 1932 R.

OSTATNIE POSUNIĘCIA CELNE

Koniec ubiegłego roku przyniósł kilka nowych rozporządzeń, bądź podwyższających stawki celne, bądź też wprowadzających zakazy przywozu. Ogłoszeniem tych rozporządzeń wkroczyliśmy na drogę restrykcyj przywozowych, podyktowanych ogólną tendencją światowej polityki gospodarczej.

Z punktu widzenia przemysłu chemicznego nowe zarządzenia przynoszą niewątpliwie pomyślniejsze niż dotychczas ukształtowanie stosunków w zakresie ochrony przemysłu polskiego. Należy jednak stwierdzić, że nie wszystkie dezyderaty wytwórczości chemicznej znalazły wyraz w ostatnich posunięciach celnych i że nadal formułować będziemy postulaty jaknajszybszego wprowadzenia w życie nowej taryfy celnej, tudzież ogłoszenia nowych zakazów przywozu, przedewszystkiem w zakresie tych artykułów, gdzie eksport zagraniczny przybrał cechy złośliwego dumpingu.

Podwyżki stawek celnych podzielić można na dwie kategorje. W pierwszej mieścić się będą zmiany taryfowe, wywołane koniecznościami gospodarczemi, w drugiej—podyktowane względami fiskalnemi, bądź też tendencją preferencji portów polskich.

Na następujące artykuły przemysłu chemicznego zostały podwyższone stawki celne:

	Stawka celna w zł. od 100 kg dawna	nowa
Poz. 33 p. 1. Sól kuchenna, bydlęca i chemicznie czysta	0,60	3.—
Poz. 35. p. 5. Albumina i jej pochodne	15,60	80.—
Poz. 69 p. 4. Przędza azbestowa pojedyncza	78.—	150.—
Poz. 100 p. 3. Ałun chromowy	26.—	35.—
Poz. 105 p. 6a. Wodorotlenek sodowy		
I nieoczyszczony	14,30	30.—
II oczyszczony	96,20	96.—
p. 6b. Wodorotlenek potasowy		
I nieoczyszczony	14,30	40.—
II oczyszczony	96,20	96.—
Poz. 105 p. 10. Siarczek sodu	26,—	30.—
Poz. 112 p. 17c. I. Anilina	16,20	150.—
Poz. 112 p. 17c. II. Toluidyna, naftyloaminy; parametanitroanilina	16,20	16.—
Poz. 139 p. 3. Żelazokrzem o zawartości krzemu powyżej 15%	18,20	36.—
Poz. 194 p. 2. Cerata, tkaniny olejone, pokostowane, wszystko oprócz jedwabnych i półjedwabnych, również wyroby z nich oprócz osobno wymienionych:		
I. Jednobarwne i bez wytłaczanych deseni	364	400.—
II. Wielobarwne lub z wytłaczanemi deseniami	364	450.—

Zmieniona została nomenklatura poz. 112 p. 17d. w tym mianowicie sensie, że obowiązujące stawki celne na dwufenylenoaminę (zł. 350), toluilenodwuaminę (zł. 500), oraz fenylenodwuaminę (zł. 137,60) zostały rozciągnięte na sole tych związków.

Ponadto uporządkowano nomenklaturę w poz. 180 i 185, obejmujących sztuczne włókna. Mianowicie, przędziwo z włókna sztucznego cięte, o zbliżonej długości włókien, nieskręcone (t. zw. vistra) było dotychczas taryfowane tak samo, jak odpadki i wata ze sztucznego jedwabiu. Pozostawiając tę samą stawkę celną (zł. 400 za włókno niebarwione i zł. 450 za włókno barwione), Rozporządzenie wprowadziło specjalną pozycję, według której taryfikowane jest owo przędziwo. Uzupełniono też brzmienie p. 4 poz. 185, usuwając zbędny przecinek z oficjalnego tekstu taryfy.

Rozporządzenie, wprowadzające powyższe zmiany, ogłoszone zostało w Dz. Ust. Nr. 111 z dn. 29 grudnia 1931 (poz. 869) i obowiązuje od dn. 1 stycznia r. b.

W Dz. Ustaw Nr. 112 z dn. 31 grudnia 1931 r. (poz. 885) ogłoszone zostało Rozporządzenie, podwyższające stawki celne bądź z fiskalnego punktu widzenia, bądź też z uwagi na preferencję transportów przez porty polskie. Rozporządzenie to obejmuje następujące artykuły, interesujące przemysł chemiczny.

Żużle Thomasa mielone, przywożone dotychczas bez cła według poz. 41 p. 2 taryfy celnej, obecnie clone są w sposób następujący:

żużle Thomasa mielone, sprowadzane:

I. przez porty polskiego obszaru celnego bez cła
II. inną drogą 3.—

Żużle Thomasa mielone, sprowadzane za pozwoleniem Min. Skarbu inną drogą, niż przez porty polskiego obszaru celnego: do przerobu fabrycznego — bez cła, do inych celów — zł. 1,50. Żużle Thomasa niemielone w dalszym ciągu nie opłacają cła przy przywozie.

Kauczuk, gutaperka i balata, taryfikowane według poz. 87 p. 2, dotychczas nieopłacające cła przy przywozie w stanie surowym, opłacające zaś stawkę zł. 1,30 jeśli były myte, prasowane w arkuszach i płytach, obecnie nadal nie opłacają cła, jeśli nadchodzą w formie brył i bryłek; płacą stawkę zł. 3—w płytach, płytkach i arkuszach. Odpadki z gumy wulkanizowanej opłacają stawkę zł. 200, zamiast dotychczasowych zł. 84,50 (poz. 87 p. 3); nadal bez cła mogą być za pozwoleniem Min. Skarbu sprowadzane odpadki kauczukowe do regeneracji. Nowe stawki celne, ogłoszone w powołanem Rozporządzeniu, obowiązują od dn. 14 stycznia r. b.

W zakresie zakazów przywozu, ogłoszonych w Dz. Ust. Nr. 111 z dn. 29 grudnia 1931 (poz. 865), a obowiązujących w okresie jednego roku począwszy od dn. 1 stycznia r. b., wskazać należy następujące artykuły chemiczne, zakazane do przywozu, stosownie do postanowień tego Rozporządzenia:

Z poz. 41 z p. 1 i p. 2. Żużle Thomasa mielone i niemielone.

Z poz. 51 p. 5. Oleina, kwasy tłuszczone.

Z poz. 78 p. 4. Obuwie z kauczuku i gutaperki z tkaninami, skórą, sprzączkami i t. p. lub bez nich.

Z poz. 38 p. 5. Kalosze.

Z poz. 105 p. 6a I. Wodorotlenek sodowy nieoczyszczony.

Z poz. 105 p. 10. Siarczek sodu.

Z poz. 117 p. 7, 8. Oleje roślinne osobno niewymienione, ich kwasy.

Z poz. 176 p. 4. Masa papierowa przyrządzona chemicznie i t. p. (cały punkt).

Powyższe zakazy przywozu obejmują towary, pochodzące ze wszystkich krajów; zwolnienia od zakazu przywozu udzielane są za każdorazowym wnioskiem zainteresowanych importerów, przyczem wnioski te kierować należy do Centralnej Komisji Przywozowej przy Min. Przemysłu i Handlu.

KRONIKA

Mając dowody wyjątkowej w wielu wypadkach ofiarności firm polskich na rzecz bezrobotnych, jak naprzykład:

1) Kopalnie węgla Zagłębia Krakowskiego— około 600.000 kg. węgla kamiennego,

2) Przemysł Cukrowniczy — 1.000.000 kg. cukru,

3) Przemysł Ryżowy — 60.00 kg. ryżu,

4) Firma „Puls" — 2.500 kg mydła,

Naczelny Komitet do Spraw Bezrobocia odwołał się do ofiarności firm przemysłowych na rzecz bezrobotnych — w naturaljach.

Nie wątpiąc, że odwołanie się Naczelnego Komitetu, spowodowane troską o zaspokojenie najprymitywniejszych potrzeb masy bezrobotnych, szczególnie w ciężkim okresie zimowym, spotka się z jaknajżywszem oddźwiękiem, Naczelny Komitet prosi o powiadomienie go w najkrótszym czasie, jakie ilości wyrobów, względnie produktów, mogłyby zaofiarować przedsiębiorstwa chemiczne, oraz gdzie i kiedy można byłoby je odebrać.

Ze względu na wielką rozmaitość wyrobów chemicznych, Naczelny Komitet prosiłby o ofiarowywanie wyłącznie tylko artykułów codziennego użycia.

Związek Przemysłu Chemicznego w porozumieniu z Centralnym Związkiem wystąpił do Ministrów Komunikacji, Spraw Wewnętrznych, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z wnioskiem o skreślenie postanowień w zakresie podatku miejskiego od towarów, przewożonych kolejami.

W Bułgarji podniesiono cła na liczne artykuły. O ile dotąd surowce i półfabrykaty były zwolnione od cła lub opłacały do 3% ad valorem, to obecnie cło zostało podwyższone do 25% ad valorem. W zakresie przemysłu chemicznego ustalone zostały 10%-owe cła na barwniki syntetyczne, karbid, nitrozwiązki organiczne.

Księgarnia „Trzaska, Evert i Michalski" (Warszawa, Krak. Przedm. 13), nadsyła nam spis następujących wydawnictw, opublikowanych w ciągu ostatnich tygodni:

Vielhaber. — Das Emaillieren gusseisernen Badewannen. Mk. 1.20.
Die deutsche Porzellan- und Steingutindustrie Tl. 2. geb. mk. 12.75.
Taschenbuch für das gesamte Fleischergewerbe Lw. mk. 2.50.
Cola F. — Le Livre du parfumeur. Fr. 500.— Br.
Wilson and Merrill. — Analysis of Leather. Illustr. £ 30.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 111 z dn. 29 grudnia 1931 ukazało się pod poz. 871 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 22 grudnia 1931 o ulgach celnych. Rozporządzenie obowiązuje do dn. 30 czerwca 1932, równocześnie zaś prolongowane są zezwolenia na stosowanie ulg celnych, wydanych na podstawie poprzednio obowiązujących Rozporządzeń.

Rozporządzenie to zezwala na stosowanie ulgi celnej, wynoszącej 35% cła normalnego na maszyny i aparaty niewyrabiane w kraju, o ile stanowią część składową nowoinstalowanych kom-

pletnych urządzeń oddziałów zakładów przemysłowych, lub mają służyć do obniżania kosztów względnie zwiększenia produkcji przemysłowej lub rolnej.

Ponadto Rozporządzenie powyższe zezwala na stosowanie ulgi celnej na następujące artykuły, bezpośrednio interesujące przemysł chemiczny.

	cło ulgowe w % % cła autonomicznego
Z poz. 71 z p. 5b. i c. Elektrody z węgla, niewyrabiane w kraju, do wyrobu ługu, karbidu, cementu, azotniaku, żelazokrzemu (ferrosilicium) i innych stopów żelaza, oraz stali szlachetnych—za pozw. Min. Skarbu	10
Z poz. 96 p. 3a. Siarczan baru strącony (blanc-fixe) do wyrobu papierów kredowych — za pozw. Min. Skarbu	25
Z poz. 102 z p. 1. Dwutlenek baru	20
Z poz. 108 p. 4a Kwas azotowy skoncentrowany (powyżej 40° Bé); nitroza (mieszanina kwasu azotowego z siarkowym)	75
Z poz. 112 z p. 25b. II. Nadmanganian potasowy do celów przemysłowych — za pozw. Min. Skarbu	20
Z poz. 112 z p. 25c. Organiczne przetwory chemiczne osobno niewymienione, używane jako odczynniki chemiczne przy płókaniu rud cynkowych — za pozw. Min. Skarbu	10
Z poz. 117 p. 6 Olej drzewny	50
Z poz. 119 z p. 4. Benzaldehyd do wyrobu barwników syntetycznych — za pozw. Min. Skarbu	15
Z poz. 166. Płatki aluminjowe do wyrobu materjałów wybuchowych—za pozw. Min. Skarbu	20
Z poz. 177 z pp. 6c. I, II i d., 11b. I i c: I: 20. Papier wymieniony w poz. 177 p. 6c I, II i d., w p. 11b., I i c. I, oraz papier podklejony tkaninami z p. 20 do wyrobu papieru światłoczułego — za pozw. Min. Skarbu	20
Z poz. 180 z p. 6. Przędziwo z włókna sztucznego cięte o zbliżonej długości włókien, nieskręcone (t. zw. vistra)— za pozw. Min. Skarbu:	
a) niebarwione	10
b) barwione	30

W Dz. Ust. Nr. 2. z dnia 13 stycznia 1932 ukazało się pod poz. 12 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1931 o częściowej zmianie art. 15 Rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1920 o taryfie celnej.

Stosownie do przepisów tego Rozporządzenia, opłaty manipulacyjne pobierane niezależnie od cła od towarów, przywożonych do polskiego obszaru celnego, zostały podwyższone w sposób następujący:

Od towarów, przywożonych z zagranicy czy to koleją, drogą powietrzną, wodną lub kołową, czy to w ruchu pocztowym, w ruchu podróżnym lub w małym ruchu granicznym — 20% od sumy przypadającego cła, zamiast dotychczasowych 10%.

Przy przywozie towarów wolnych od cła— groszy 60 zamiast 30; groszy 2 zamiast 1; groszy 30 zamiast groszy 15 — wszystko od 100 kg. wagi surowej.

Od towarów podlegających cłu wywozowemu — 10% od sumy przypadającego cła, zamiast dotychczasowych 5%. Od towarów sprowadzanych z zagranicy lub wywożonych zagranicę w obrocie uszlachetniającym oraz w obrocie reparacyjnym — 2 gr. od 100 kg. wagi surowej, zamiast 1 gr.

Ponadto podwyższone zostały opłaty manipulacyjne od przesyłek pocztowych odprawianych warunkowo z gr. 50 do 1 złotego.

Rozporządzenie weszło w życie dnia 14 stycznia 1932 i obowiązuje aż do odwołania.

W Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 51 z dn. 30 grudnia 1931 ukazało się Rozporządzenie Ministra Komunikacji na zasadzie którego uwidocznione zostały następujące zmiany:

Ostatnia podwyżka dla olejów egzotycznych o 10% została zmniejszona do 5%.

Utworzona została specjalna taryfa wyjątkowa dla eksportu chloru ciekłego.

Utworzona została taryfa wyjątkowa dla eksportu terpentyny, smoły drzewnej i dziegciu. Doniosłość tej taryfy jest bardzo wielka, gdyż wskutek konkurecji sowieckiej eksport tych artykułów w ciągu ostatnich dwóch lat ustał całkowicie. To też zniżenie stawek przewozowych stawia producenta polskiego w korzystniejszej sytuacji od producenta sowieckiego, który musi przewozić towar tranzytem przez Polskę po znacznie wyższych kosztach.

Rozszerzona została taryfa wyjątkowa dla makuchów idących z Wileńszczyzny do Małopolski. Dzięki tej taryfie można będzie konkurować z makuchami słonecznikowemi, importowanemi z Rumunji. Obecna sytuacja, gdzie olejarnie wileńskie musiały sprowadzać nasiona słonecznikowe z Rumunji, aby później wysyłać je do Małopolski, uniemożliwiała konkurencję z Rumunją, która posiadając nasiona słonecznikowe na miejscu musiała opłacać nieznaczne tylko koszty przewozu makuchów od centrów produkcji do Małopolski.

Przekształcona została taryfa wyjątkowa dla eteru siarkowego.

Jednocześnie ukazały się podwyżki taryf kolejowych, o których pisaliśmy już w poprzednim numerze „Wiadomości". Zwyżki dotyczą: benzolu, acetonu, kwasu octowego oczyszczonego i esencji octowej, kwasu solnego, bisulfatu i soli glauberskiej.

E C H A.

* Dn. 9 stycznia r. b. odbyła się u Pana Ministra Przemysłu i Handlu konferencja z udziałem sfer gospodarczych i parlamentarnych w sprawach traktatowych i eksportowych. Z ramienia Związku w naradzie brał udział Dyrektor Związku Przemysłu Chemicznego, p. Inż. E. Trepka.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	450 zł.
Alkohol metylowy techniczny 90%	170 „
„ „ czysty 99%	300 „
* Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 „
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1,62 „
* „ granulowany za 1 kg % N_2	1,77 „
Azotan amonu	100 „
Benzol handlowy 90%	85 „
„ czysty	100 „
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13,50 „
* Boraks	110—125 „
Chlorek cynku 50° Bé	45 „
Chlorek wapna bielący	36 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	800 „
„ „pro narcosi"	1,800 „
Eter siarkowy	390 „
Fenol czysty	300 „
Formalina 40%	270 „
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	300 „
* „ techniczna 85/88%	175 „
* Karbid granulowany	75 „
Karbolineum	39,75 „
Klej kostny	265 „
Klej skórny	250 „
Krezol	140 „
* Kwas azotowy 30° Bé w przel. na 100% HNO_3	100 „
Kwas mrówkowy 85%	241 „
Kwas siarkowy 60° Bé	7,37 zł.
„ solny 19°/21° Bé	14,25 „
„ octowy techn. 30%	100 „
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	16 „
„ rogowa 13/14% N_2	— „
Naftalin surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	57,50 „
Octan sodu	140 „
„ ołowiu	215 „
Oleina zwierzęca destylat	210 „
„ „ saponifikat	190 „
Oleum 20%	19,94 „
Olej lniany	95 „
* Potaż kalcynowany 90/95%	120 „
* Potaż żrący topiony 88/92%	140 „
Pirydyna czysta za 1 kg	9,75 „
Smoła preparowana	18,75 „
Saletra sodowa 15,5%	36,45 „
Siarczan amonu za 1 kg % N_2	1,62 „
* Siarczan miedzi	110—125 „
* Siarczek sodu 60/62%	65 „
Soda amonjakalna	25 „
„ kaustyczna	60 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	14,25 „
Stearyna	200 „
Superfosfat 16%	11,52—12,16 „
Toluol czysty	120 „
Żelatyna techn.	360 „

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Zgierz, tel. Łódź 121-01 i Zgierz 19; Warszawa, tel. 708-09 sprzedaż; 894-49 informacje.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
„PABJANICKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO", Pabjanice, tel. Łódź 21-86.

Chlorek wapna bielący.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 760-80.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny.
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.

Novarsenobenzol:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.

Soda kaustyczna.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Żelazokrzem 45% i 75%:
„Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 410-14

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11